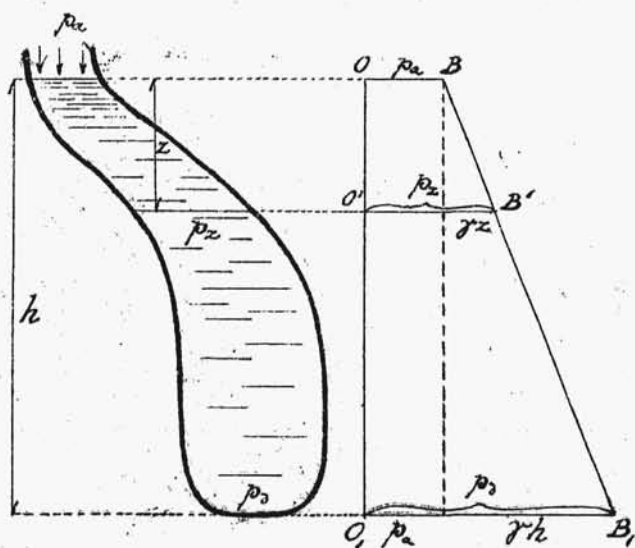

cieczy, bez względu na kierunek samego ciśnienia.

35. WYKRESY CIŚNIEŃ.

Z dużym pożytkiem nieraz będziemy korzystali z wykresów, wskazujących przejrzyste na rozkład

rys:5.

ciśnienie w cieczy.

Postępować będziemy w taki sposób:

Niech będzie naczynie napełnione cieczą o ciąż. wł. γ do wysokości h . Na swobodną powierzchnię niech działa ciśnienie p_a .

Na samym dnie

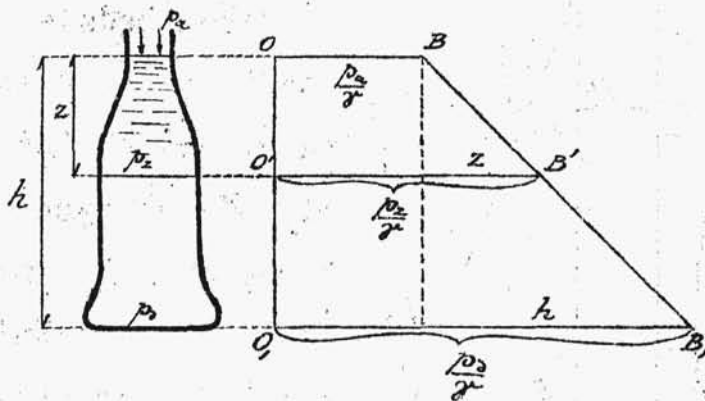
otrzymamy ciśnienie zgodnie z równaniem /10/:

$$p_o = p_a + \gamma h$$

Prowadzimy prostą pionową OO_1 od punktu O odkładamy odcinek OB , przedstawiający w pewnej skali wartość ciśnienia p_a ; od punktu O_1 , przy dnie, odkładamy odcinek O_1B_1 , w tej samej skali, równy ciśnieniu $p_a + \gamma h$, wreszcie łączymy prostą punkty B, B_1 i otrzymujemy wykres OO_1B_1B .

Chcąc znaleźć ciśnienie p_z w którymkolwiek punkcie cieczy, obranym na głębokości z , należy poprowadzić prostą równoległą do OB w odległości z od niej. Odcinek $O'B'$, zmierzony w przyjętej skali, wskaże wartość ciśnienia p_z .

36. Można jeszcze inaczej budować podobny wykres ciśnień. Przedewszystkiem wprowadźmy jedno po-

rys. 6.

jęcie, które wynika z takiego określenia: Wiemy, że ciśnienie hydrostatyczne p jest to siła przypadająca na jednostkę po-

ła, z jaką działa ciecz na to pole. Możemy więc ciśnienie przedstawić jako ciężar słupa cieczy rozważanej /o cięż.właśc. γ /, którego podstawą jest jednostka pola, a wysokość, dajmy na to u , czyli, że $p = 1^2 u \cdot \gamma$; stąd $u = \frac{p}{\gamma}$. Otóż często będziemy korzystali z ilorazu $\frac{p}{\gamma}$, który wyznacza wysokość słupa cieczy, mierzącego ciśnienie p . - Wielkość $\frac{p}{\gamma}$ będziemy przez skrócenie nazywali

w y s o k o ś c i ą   c i ś n i e n i a p .

Równanie /10/ daje nam, że ciśnienie na dnie

$$p_d = p_a + \gamma h$$

albo po podzieleniu obydwóch stron przez γ otrzymamy:

$$\frac{p_d}{\gamma} = \frac{p_a}{\gamma} + h$$

Wówczas dalej postępujemy tak:

Od osi pionowej OO , odkładamy odcinek OB prostopadły do OO , i $= \frac{p_a}{\gamma}$ w skali wysokości /najlepiej w skali rysunku/. Na prostej OB , odkładamy

$\frac{p_d}{\gamma} = \frac{p_a}{\gamma} + h$ w tej samej skali i otrzymujemy wykres OO, B, B .

Jeżeli chcemy znaleźć ciśnienie na głębokości z , prowadzimy prostą równoległą do OB w odległości z od niej. Odcinek $O'B'$ wskaże wysokość ciśnienia p_z . Chcąc znaleźć samą wartość p_z należy wartość odcinka $O'B'$, zmierzonego w skali wysokości, pomnożyć przez γ .

37. PARCIE CIECZY NA PŁASKIE POLE POZIOME.

Niech będzie naczynie z płaskim dnem poziomem, a poza tem o dowolnych kształtach. Na dnie poziomem niech będzie zadane pole określone F . Znaleźć p a r c i e   c i e c z y na to pole, czyli inaczej całą siłę, z jaką ciecz na to pole działa, albo